

Nr 7.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till ändrad lydelse av 11 § förordningen den 2 maj 1947 (nr 174) om investeringsfonder; given Stockholms slott den 27 november 1953.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogat förslag till förordning angående ändrad lydelse av 11 § förordningen den 2 maj 1947 (nr 174) om investeringsfonder.

GUSTAF ADOLF.

Per Edvin Sköld.

Propositionens huvudsakliga innehåll.

Lagstiftningen om investeringsfonder innebär rätt för aktiebolag och ekonomiska föreningar att åtnjuta avdrag vid inkomsttaxeringen för avsättning till sådana fonder. De avsatta medlen skall vid en framtida tidpunkt utnyttjas för investeringsändamål. För fondmedlens ianspråktagande kräves medgivande av arbetsmarknadsstyrelsen, som bedömer denna fråga med hänsyn till läget på arbetsmarknaden. Lagstiftningen har tillkommit som ett led i statsmakternas åtgärder för att uppnå konjunkturutjämning.

Enligt gällande bestämmelser skall, oavsett om medgivande till ianspråktagande lämnats eller ej, kvarstående fondmedel återföras till beskattning efter 10 år. Kungl. Maj:t äger utsträcka denna tidsperiod till 15 år.

De första fondavsättningarna gjordes år 1938. Medgivande till ianspråktagande av dessa fondmedel har medgivits blott i begränsad omfattning. Kungl. Maj:t har utnyttjat möjligheten att utsträcka anståndstiden till 15 år. Detta innebär emellertid att 1938 års fonder skall återföras till beskattning vid 1954 års taxering.

I propositionen föreslås att Kungl. Maj:t skall bemyndigas utsträcka tiden för återföring till beskattning med ytterligare 3 år. Denna tidsgräns har valts med hänsyn till att hela lagstiftningen om investeringsfonder f. n. omprövas av företagsbeskattningskommittén, vars utredning väntas vara avslutad under år 1954.

F ö r s l a g

till

**förordning angående ändrad lydelse av 11 § förordningen
den 2 maj 1947 (nr 174) om investeringsfonder.**

Härigenom förordnas, att 11 §¹ förordningen den 2 maj 1947 om investeringsfonder skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

11 §.

Hava till — — — två procent.

Har skattskyldig — — — angivna grunder.

Har aktiebolag — — — angivna grunder.

Vid sådan — — — hos dotterbolaget.

Kungl. Maj:t äger, då skäl därtill äro, föreskriva att den tid, inom vilken återföring till beskattning enligt första stycket skall ske, skall utsträckas med högst åtta år.

Det åligger — — —stycket sägs.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

---

¹ Senaste lydelse se 1950:590.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 27 no-
vember 1953.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden SKÖLD, ZETTERBERG, TORSTEN NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, ANDERSSON, LINGMAN, NORUP, PERSSON, HJALMAR NILSON, LINDELL, NORDENSTAM.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sköld, anmäler fråga om *be-
myndigande för Kungl. Maj:t att, utöver vad gällande bestämmelser med-
ger, utsträcka den tid, inom vilken till investeringsfond avsatta medel se-
nast skall återföras till beskattning*, samt anför därvid följande.

Inledning.

Förordningen den 2 maj 1947 (nr 174) om investeringsfonder medger rätt för vissa skattskyldiga, aktiebolag och ekonomiska föreningar, att avsätta obeskattade vinstmedel till en särskild fond, vilken avses skola vid ett framtida tillfälle tagas i anspråk för investeringsändamål.

Ifrågavarande bestämmelser motiverades vid sin tillkomst såsom ett led i statsmakternas strävanden att medverka till en utjämning av växlingarna i produktion och sysselsättning. Utnyttjades möjligheten till skattefri fondering av vinstmedel under goda år, ansågs därigenom bättre förutsättningar tillskapas för företagen att i tider med sämre avsättningsmöjligheter hålla sin produktion i gång, »arbeta på lager», eller eljest vidtaga sysselsättnings- och produktionsbefrämjande åtgärder. För att vinna garanti för att fonderna utnyttjades å sådan tid att den eftersträvide konjunkturutjämningen kom till stånd, föreskrevs att fonderna, vid risk av återföring till beskattning, fick tagas i anspråk först efter medgivande av offentlig myndighet.

Den första lagstiftningen i ämnet tillkom år 1938. Enligt förordningen den 17 juni samma år (nr 384) medgavs aktiebolag och ekonomiska föreningar rätt till avdrag för avsättning till konjunkturinvesteringsfond under beskattningsåren 1938—1940. I åtskilliga därefter utfärdade författningar utsträcktes tiden för rätt till fondavsättning. Även reglerna om rätt att ta fond i anspråk, m. m. ändrades. Permanenta bestämmelser i ämnet tillskapades först genom 1947 års förut omnämnda förordning. Enligt övergångsbestämmelserna skall denna förordning i väsentliga hänseenden tillämpas även å

sådana vid förordningens ikraftträdande befintliga fonder av nu ifrågavarande slag, som bildats enligt tidigare bestämmelser.

Beträffande innebörden av 1947 års bestämmelser må här erinras om följande.

Avsättning till investeringsfond kan göras vilket beskattningsår som helst. Den årliga fondavsättningen är dock på visst sätt maximerad. Avsatta medel behöver ej insättas på spärrat konto eller hållas av den skattskyldige avskilda. Fondavsättningen är i själva verket en ren bokföringsåtgärd, som medför att den skattepliktiga nettointäkten minskas med motsvarande belopp.

Till investeringsfond avsatta medel får, såsom förut framhållits, icke utan att återföring till beskattning sker tagas i anspråk med mindre arbetsmarknadsstyrelsen lämnat tillstånd därtill. Sådant tillstånd skall lämnas allenast därest detta befinnes lämpligt med hänsyn till läget på arbetsmarknaden. Tages investeringsfond i anspråk utan medgivande, beskattas alltså medlen och därjämte en på visst sätt beräknad ränta. Då fondmedlen investeras efter arbetsmarknadsstyrelsens medgivande, skall de med medlen anskaffade tillgångarna anses vara i beskattningshänseende avskrivna till belopp motsvarande de ianspråktagna fondmedlen.

Även om medgivande att ta investeringsfond i anspråk icke lämnats, gäller att fondmedlen efter viss tid skall återföras till beskattning. Sålunda stadgas i 11 § av 1947 års förordning att om investeringsfond inte tagits i anspråk senast under det beskattningsår, för vilket taxering sker under tionde taxeringsåret efter det, då avdrag för avsättningen ägt rum, skall medlen detta taxeringsår återföras till beskattning. Även i detta fall beskattas samtidigt en på visst sätt beräknad ränta.

Enligt femte stycket i nyssnämnda paragraf äger Kungl. Maj:t, då skäl därtill är, föreskriva att den tid, inom vilken återföring till beskattning skall ske, skall utsträckas med högst fem år. Detta innebär att respittiden för återföring till beskattning kan bli högst femton år.

Kungl. Maj:t har i viss omfattning utnyttjat denna möjlighet att utsträcka anståndstiden. Såsom framgår av kungörelsen den 8 februari 1952, nr 35, har förordnats att fondavsättningar gjorda under beskattningsåren 1938—1942 icke behöver återföras till beskattning förrän beskattningsåret 1953. Såvitt angår fondavsättningar under beskattningsåret 1938 har anståndstiden alltså utsträckts så långt Kungl. Maj:ts befogenheter sträcker sig. 1939 års fonder kan däremot förklaras skola återföras till beskattning först beskattningsåret 1954, 1940 års fonder först år 1955, etc.

Förut har framhållits att icke ianspråktagna fondmedel skall efter anståndstidens utgång återföras till beskattning oavsett om tillstånd till fondmedlens begagnande lämnats eller ej.

Vad angår frågan huruvida sådant tillstånd lämnats under de gångna åren beträffande de fonder, om vilkas återföring till beskattning är fråga vid 1954 och de närmast därefter följande årens taxeringar, må följande anmärkas.

Investeringsfonder för *byggnad*, som avsatts under beskattningsåren 1938—1943, har fått tagas i anspråk under beskattningsåren 1940—1943, dock att såvitt angick ianspråktagande under beskattningsåret 1943 restriktioner i vissa hänseenden gällt. Beträffande fonder för *inventarier* och *varulager*, som avsatts under beskattningsåren 1941—1943, har gällt att dessa fonder fått tagas i anspråk under beskattningsåren 1942 och 1943. — Slutligen har medgivits att investeringsfond för inventarier och varulager och för arbeten i gruva fått tagas i anspråk under beskattningsåren 1945 och 1946 för undersökningsarbete, förberedande arbete och tillredningsarbete i gruva, stenbrott eller annan liknande fyndighet.

I övrigt har tillstånd till ianspråktagande icke lämnats.

Slutligen må i detta sammanhang erinras om följande.

Huvudregeln i 1947 års förordning angående återföring till beskattning av fondmedel, jämte därå beräknad ränta, är att fondmedlen skall inräknas i den skattepliktiga nettointäkten för det beskattningsår då återföringen sker. Detta innebär, att de återförda medlen beskattas statligt och kommunalt enligt de skattesatser som allmänt gäller för sistnämnda beskattningsår. — Denna huvudregel har emellertid inte avseende å de fondavsättningar, som gjorts enligt de äldre bestämmelserna. För dessa fonder gäller en form av efterbeskattning. Fondmedlen jämte den beräknade räntan skall beskattas enligt de skattesatser, som gällde för det beskattningsår då fondavsättningen gjordes.

Framställning från Sveriges industriförbund och Kooperativa förbundet.

I skrivelse den 29 maj 1953 har Sveriges industriförbund och Kooperativa förbundet hemställt, att Kungl. Maj:t måtte framlägga förslag till riksdagen om sådan ändring i förordningen om investeringsfonder att Kungl. Maj:t blir bemyndigad ytterligare utsträcka den tid inom vilken investeringsfond senast skall återföras till beskattning.

Därvid framhålles, att det belopp, som enligt nu gällande regler skulle ifrågakomma till efterbeskattning år 1954, vore av föga betydande storleksordning. Av uppgifter, som lämnats av arbetsmarknadsstyrelsen, framginge nämligen att vid utgången av år 1952 de fondavsättningar, som verkställdes under beskattningsåret 1938, utgjorde sammanlagt 4 709 780 kronor.

Därefter anföres.

Trots att efterbeskattningen sålunda i allmänhet icke torde komma att avse större belopp, måste befaras, att den psykologiska effekten av en dylik beskattning skulle bli en starkt minskad benägenhet icke blott hos de därav berörda företagen utan även hos andra företag att framdeles använda sig av investeringsfonder. Då, såvitt framgår av de direktiv, som lämnats företagsbeskattningskommittén, avsikten torde vara att i en eller annan form bibehålla anordningen med investeringsfonder såsom ett av de medel, varmed man söker påverka konjunkturutvecklingen och särskilt arbetsmark-

naden, vore en dylik inställning från företagens sida beklaglig, icke minst ur allmän synpunkt. Erinras må ock att företagen på grund av uttalanden i förarbetena till förordningen den 2 maj 1947 haft viss anledning räkna med att icke behöva riskera efterbeskattning för avsättningarna. Sålunda anföra de sakkunniga, som lillkallats inom finansdepartementet för beredande av lagstiftningen, att de räknade med att fond endast i undantagsfall ej skulle få tagas i anspråk under tidsfristen (SOU 1945: 49 s. 52).

Icke minst med hänsyn till att företagsbeskattningskommittén fått till uppgift att även överse ifrågavarande lagstiftning synes det icke böra väcka betänkligheter att i avbidan på resultatet av denna översyn vidtaga den ändringen i 11 § femte stycket förordningen den 2 maj 1947 om investeringsfonder, att den däri stadgade rätten för Kungl. Maj:t att medgiva förlängning av ifrågavarande tidsperiod utvidgas. Det kan ifrågasättas, huruvida det i frågans nuvarande läge över huvud taget är påkallat att införa någon ny maximering av den tid, varmed Kungl. Maj:t må förordna om utsträckning av tidsperioden.

Slutligen må här omnämnas, att förbunden i sin skrivelse givit uttryck för den meningen att ett under hösten 1953 lämnat medgivande till ianspråktagande av investeringsfonderna eller åtminstone de äldre av dessa kunde antagas stegra näringslivets intresse för avsättningar i framtiden. Ett sådant medgivande syntes, enligt vad förbunden uttalar, icke strida mot de riktlinjer för den ekonomiska politiken, som angivits i proposition nr 227 till 1953 års riksdag, särskilt med hänsyn till vad som därvid anfördes rörande frihet från investeringsavgift för byggnadsarbeten, vilka påbörjades men icke avslutades under innevarande år. Tillika framhålles att strävandena till ökad byggnadsverksamhet under vinterhalvåret skulle främjas, om tillstånd till fondernas ianspråktagande för sådant ändamål bleve meddelat i god tid under 1953, så att erforderligt planläggningsarbete medhunnas före vintermånaderna.

Remissyttranden över framställningen.

Över de båda förbundens framställning har, efter remiss, yttranden avgivits av företagsbeskattningskommittén, kammarrätten, arbetsmarknadsstyrelsen, överståthållarämbetet samt länsstyrelserna i Malmöhus och Göteborgs och Bohus län. Med vissa erinringar har samtliga remissinstanser i princip tillstyrkt framställningen.

Från remissyttrandena må här följande återgivas.

Företagsbeskattningskommittén anför bland annat.

Förut har framhållits att syftet med ifrågavarande lagstiftning är att stimulera till fondavsättningar under högkonjunktur för att därigenom skapa vissa förutsättningar för investeringar i lågkonjunktur eller vid vikande konjunkturer. Sett ur denna synpunkt skulle kunna göras gällande, att angivandet av någon tidrymd, inom vilken investeringsfond under alla förhållanden senast skall ha tagits i anspråk, icke är påkallat. I allt fall kunde hävdas att ett tvångsvis återförande till beskattning icke borde ske förrän medgivande lämnats den skattskyldige att åtminstone under något beskatt-

ningsår utnyttja fonden för avsett ändamål. Om här bortses från vissa speciella medgivanden — — — gäller att de fonder, om vars återförande till beskattning nu är tal, icke fått användas för avsett ändamål. Detta har självfallet berott av de under ifrågavarande tid rådande förhållandena på arbetsmarknaden.

Av förarbetena till 1947 års lagstiftning torde framgå, att man då räknat med sådana konjunktursvängningar att medgivande till fondmedlens ianspråktagande normalt komme att lämnas under en tioårsperiod eller i allt fall under den femtonårsperiod som efter Kungl. Maj:ts beslut kunde komma att gälla. Med hänsyn härtill och under beaktande jämväl av att vissa administrativa olägenheter vore förenade med alltför långfristiga avsättningar stannade man för de angivna tidsgränserna.

Kommittén måste konstatera, att i den mån 1947 års bestämmelser om återförande till beskattning grundades på förutsättningen att tillstånd till fondernas ianspråktagande komme att lämnas inom angiven respittid, denna förutsättning i nu förevarande fall visat sig icke föreligga. Detta synes enligt kommitténs mening innefatta ett starkt skäl för en omprövning av reglerna för fondmedlens återförande till beskattning.

Även ur en annan synpunkt anser sig kommittén vilja tillstyrka framställningen och anför härom följande.

I kommitténs uppdrag ingår att närmare pröva sådana betydelsefulla frågor inom företagsbeskattningens område som reglerna om avskrivning på inventarier, om värdering av varulager och om avsättning till investeringsfonder, varvid kommitténs uppgift främst är att undersöka huruvida dessa regler i den permanenta lagstiftningen kan erhålla en ur konjunkturpolitisk synpunkt mer ändamålsenlig utformning än vad för närvarande är fallet. Kommittén räknar med att under år 1954 kunna avlämna sitt betänkande och är icke beredd att i detta sammanhang göra något uttalande om sin uppfattning i hithörande frågor. Men kommittén vill likväl framhålla, att inom kommittén lagstiftningen om investeringsfonder tillerkänts viss betydelse just ur de synpunkter, som skall vara för kommittén vägledande i dess arbete. Sett mot denna bakgrund måste kommittén konstatera att ett tvångsvis återförande till beskattning vid nuvarande tidpunkt av ifrågavarande äldre fonder, vilka de skattskyldiga icke vid något tillfälle ägt ta i anspråk för avsett ändamål, skulle kunna medföra psykologiskt ogynnsamma verkningar i avseende å näringslivets framtida intresse för en investeringsfondslagstiftning.

Kommittén tillägger, att det nu återgivna icke innefattade något ställningstagande från kommitténs sida till frågan hur lagstiftningen om investeringsfonder borde för framtiden i skilda hänseenden utformas.

Sedan kommittén erinrat om att i framställningen förordats sådan ändring av 11 § femte stycket i förordningen om investeringsfonder att Kungl. Maj:t ej längre skulle vara bunden till någon tidsbegränsning i avseende å möjligheten att förordna om uppskov med fondernas återförande till beskattning, framhålles att kommittén av olika skäl icke kunde förorda att bestämmelserna erhöles sådan utformning. Frågan om tillskapandet genom investeringsfonder av beskattningsuppskov, som till tiden kunde bli obegränsade eller i allt fall högst betydande, innebure en sådan väsentlig ändring av lagstiftningens grunder att så knappast borde ske utan att en mer

ingående prövning först ägde rum. Därvid borde även taxeringsmässiga och administrativa spörsmål, som skulle föranledas av en sålunda ändrad lagstiftning, närmare undersökas. Därjämte syntes det kommittén mindre tillfredsställande, om den av riksdagen antagna förordningen skulle innehålla föreskrift dels om en till tio år begränsad anståndstid och dels om rätt för Kungl. Maj:t att utan all begränsning utsträcka denna tid.

Kommittén tillägger, att då den avsåg att redovisa sitt utredningsuppdrag under år 1954, det syntes i avvaktan härpå lämpligast att nu ej vidtaga mer ingripande ändringar i gällande regler än som med hänsyn till omständigheterna vore påkallade. Kommittén ville därför förordna, att Kungl. Maj:t måtte underställa riksdagen förslag till sådan ändring av förordningen att Kungl. Maj:t ägde, då skäl därtill vore, föreskriva att den tid av tio år, inom vilken återföring till beskattning skulle ske, kunde utsträckas till i allt högst aderton år.

Kommittén har slutligen, i anledning av vad i den remitterade skrivelsen anförts om ett nu lämnat tillstånd till vissa investeringsfonders ianspråktagande, framhållit att kommittén ansågo denna fråga böra bedömas enligt förordningens allmänna grunder.

Vad *kammarrätten* uttalat sammanfaller i allt väsentligt med företagsbeskattningskommitténs nyss återgivna yttrande.

Arbetsmarknadsstyrelsen framhåller, att de förändringar, som inträtt på arbetsmarknaden sedan februari 1952, icke av styrelsen funnits vara av den art, att de motiverat ett ianspråktagande av investeringsfonderna. Styrelsen hade därför även under år 1953 avslagit alla framställningar om att få taga sådana fonder i anspråk. Det tillägges, att då fondernas ianspråktagande icke för närvarande vore påkallat av läget på arbetsmarknaden och då det ur konjunkturutjämningssynpunkt icke vore önskvärt att investeringsfonderna minskades, styrelsen intet hade att invända mot en utsträckt anståndstid. Styrelsen förordade, att den tid, inom vilken åren 1939—1945 medgivna avsättningar till investeringsfonder senast skulle återföras till beskattning, utsträcktes till och med det beskattningsår, för vilket taxering verkställes år 1956.

Sedan *överståthållarämbetet* i princip tillstyrkt framställningen, anför ämbetet följande.

Emellertid anmäla sig vissa betänkligheter vid övervägande av frågan ur taxeringsteknisk synvinkel. Jämlikt övergångsbestämmelserna i den förordning i ämnet, som utfärdades år 1947, skola nämligen vid återförande till beskattning av fondavsättning, som skett enligt någon av de äldre författningarna, de däri meddelade bestämmelserna om efterbeskattning tillämpas. Detta innebär, att såväl statliga som på grund av taxering till kommunal inkomstskatt utgående utskylder skola påföras den skattskyldige med belopp, som vid debitering för det beskattningsår, då avsättningen ägt rum, skulle tillkommit för den inkomst, efterbeskattningen avser. Det ligger i öppen dag, att ett återförande till beskattning av de avsatta medlen efter denna metod måste medföra stora praktiska olägenheter för beskattningsnämnderna, olägenheter vilka givetvis accentueras i samma mån som tiden mellan avsättning och efterbeskattning ytterligare utsträcket.

Detta gäller redan för företag, som taxerats för inkomst från allenast ett eller ett par fasta driftställen. Blir fråga om efterbeskattning av företag, som taxerats för inkomst från en mångfald fasta driftställen i landet, kunna ytterst komplicerade situationer uppkomma. Överståthållarämbetet kan därför tillstyrka bifall till ansökningen allenast under förutsättning, att åtgärder vidtagas till undvikande av nämnda olägenheter. Förslagsvis kan man tänka sig en bestämmelse av innehåll, att ytterligare anstånd med avsättningens återförande till beskattning skulle lämnas endast sådan skattskyldig, som anmält, att ett eventuellt framtida återförande till beskattning av avsättningen eller del därav finge ske enligt reglerna i 1947 års förordning om investeringsfonder.

Länsstyrelsen i Malmöhus län nämner, att de belopp, som för länets vidkommande kunde ifrågakomma till efterbeskattning år 1954, vore så obetydliga, att det knappast finge någon ekonomisk betydelse för länets näringsliv, om ett förlängt uppskov medgäves eller ej. Ur taxeringssynpunkt kunde det anses önskvärt, att de äldsta investeringsfonderna snarast möjligt avvecklades. Emellertid omfattade företagsbeskattningskommitténs uppdrag även en översyn av lagstiftningen om investeringsfonder. Med hänsyn härtill ville länsstyrelsen inte motsätta sig en provisorisk lösning, varigenom tidsfristen för återföring till beskattning ytterligare utsträcktes i avvaktan på frågans slutgiltiga lösning.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län förordar, att förordningen om investeringsfonder så ändras att Kungl. Maj:t bemyndigas utsträcka anståndstiden med tio år i stället för som nu med fem år.

Departementschefen.

Lagstiftningen om investeringsfonder har, som förut framhållits, tillkommit som ett led i statsmakternas strävanden att utjämna de av konjunkturväxlingarna föranledda ojämnheter i produktion och sysselsättning. Ser man denna lagstiftning ur rent konjunkturpolitisk synpunkt kan hävdas, att anledning saknas föreskriva någon viss tid inom vilken fondmedel, till vilkas ianspråktagande tillstånd icke lämnats, skall senast återföras till beskattning. Fonderna borde från denna synpunkt få kvarstå till dess den skattskyldige underlåtit att utnyttja ett lämnat tillstånd.

Man har likväl ansett sig böra uppställa en sådan tidsgräns. Detta har skett med tanke på det i och för sig mindre riktiga i att medge långa beskattningssuppskov. Taxeringsmässiga och administrativa synpunkter talar även mot en mycket lång uppskovstid.

I själva verket föreligger här en avvägning mellan olika synpunkter och intressen, vilken resulterade i en obligatorisk anståndstid av tio år som av Kungl. Maj:t kunde förlängas till femton år. Vid denna avvägning räknade man, som framgår av vad företagsbeskattningskommittén anfört, med sådana konjunktursvängningar att tillstånd till fondernas utnyttjande komme att lämnas inom anståndstiden.

När enligt gällande regler 1938 års fonder skall återföras till beskattning vid 1954 års taxering, är läget det att vissa av dessa fonder fått tagas i anspråk under åren 1940—1943 men ej därefter, medan andra vid samma tidpunkt avsatta fonder över huvud taget icke fått tagas i anspråk. Detta utgör, som kommittén framhållit, ett starkt skäl för att ompröva ifrågasvarande bestämmelser. Särskilt vad angår de fonder, beträffande vilka tillstånd till ianspråktagande aldrig lämnats, skulle det te sig i viss mån stötande med en tvångsbeskattning. Men även beträffande de fonder, som kunnat utnyttjas vissa tidigare år ehuru så icke skett, kan sägas att de skattskyldiga — med hänsyn till att Kungl. Maj:t därefter lämnat särskilt anstånd med dessa fonders återförande till beskattning — haft viss rätt förvänta att fonderna skulle få användas för det med avsättningen avsedda ändamålet.

Jag är visserligen medveten om att sist antydda synpunkter alltjämt måste vägas mot intresset att icke tillskapa i tiden alltför långa beskattningsuppskov. Men numera vunna erfarenheter beträffande växlingarna i konjunkturerna visar att den avvägning, som gjordes år 1947, inte är helt tillfredsställande. Jag kan även instämma med vad som uttalats därom att en vid 1954 års taxering tvångsvis gjord återföring till beskattning kan tänkas oförmånligt påverka näringslivets intresse för framtida fondavsättningar.

Lagstiftningen om investeringsfonder ligger f. n. under omprövning hos företagsbeskattningskommittén, som avser att redovisa sitt utredningsuppdrag under år 1954. Med hänsyn härtill bör nu ej göras något uttalande om hur beskattningsreglerna lämpligen kan för framtiden utformas. Jag vill i stället instämma i kommitténs förslag att det föreliggande spørsmålet regleras provisoriskt och lämpligen så att Kungl. Maj:t medges rätt förlänga anståndstiden med åtta i stället för som nu gäller med fem år. Det får självfallet ankomma på kommittén att överväga huru skall förfaras med fonder, som icke fått tagas i anspråk ens under en med ytterligare tre år förlängd anståndstid.

Förut har framhållits att vid återföring till beskattning av äldre fonder en efterbeskattning skall ske enligt regler, som i tillämpningen kan medföra vissa olägenheter för taxeringsmyndigheterna. Detta har föranlett överståthållarämbetet föreslå, att ett förlängt anstånd skulle gälla blott sådana skattskyldiga, som medger att en eventuell återföring till beskattning skall ske enligt de allmänna bestämmelserna.

Jag delar visserligen ämbetets uppfattning att det i och för sig vore önskvärt undslippa de äldre, i tillämpningen tyngande reglerna. Men det synes mig dock knappast böra ifrågakomma att ställa ifrågasvarande skattskyldiga inför valet mellan att nu återföra fondmedlen till beskattning efter en lägre skattesats och att utnyttja ett förlängt men likväl alltjämt tidsbegränsat beskattningsanstånd. Det synes mig för övrigt som om taxeringsmyndigheternas besvärligheter med en efterbeskattning knappast mer avsevärt

ökar, därest denna skulle verkställas vid 1957 i stället för vid 1954 års taxering.

Vad slutligen angår industriförbundets och Kooperativa förbundets uttalande om önskvärdheten ur vissa synpunkter av ett nu lämnat medgivande att utnyttja vissa investeringsfonder, får jag framhålla att det enligt min mening icke finnes tillräcklig anledning att bedöma frågan om sådant medgivande bör lämnas eller ej annorledes än från de synpunkter, som enligt förordningens bestämmelser skall vara vägledande.

I enlighet med vad i det föregående anförts har inom finansdepartementet upprättats förslag till förordning angående ändrad lydelse av 11 § förordningen den 2 maj 1947 (nr 174) om investeringsfonder.

Föredragande departementschefen hemställer, att förenämnda författningsförslag måtte genom proposition föreläggas 1954 års riksdag till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställer förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Otto Winther.